

dosarul nr. 2rac-265/18

prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru), judecătorul: I. Țurcan
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, judecătorii: V. Sîrbu , V. Mihaila, A. Minciuna

Î N C H E I E R E

11 iulie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Svetlana Filincova
Nicolae Craiu
Dumitru Visternicean

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Antarius-Com” împotriva Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova” cu privire la încasarea datoriei, penalității contractuale și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 20 decembrie 2017, prin care s-a respins cererea de apel declarată de către Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova”,

c o n s t a t ă :

La 15 noiembrie 2016 Societatea cu Răspundere Limitată „Antarius-Com” (în continuare SRL „Antarius-Com”) a depus cerere de chemare în judecată împotriva Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova” (în continuare ÎS „Calea Ferată din Moldova”) cu privire la încasarea datoriei în mărime de 441479,94 dolari SUA și 45825,80 lei, dobânzilor de întârziere în mărime de 94597,23 dolari SUA și 12122,49 lei, penalităților contractuale în mărime de 14985,78 dolari SUA și 1837,61 lei, și cheltuielilor de judecată în mărime de 50000 lei.

În motivarea acțiunii SRL „Antarius-Com” a indicat că, la 29 mai 2013 având calitatea de vânzător a încheiat cu ÎS „Calea Ferată din Moldova” în calitate de cumpărător, contractul de vânzare-cumpărare nr. 8802937 potrivit căruia primul vinde, iar ultimul cumpără marfa descrisă în specificația nr. 1 a contractului. Conform pct. 2.3. al contractului, achitarea mărfii urmează a fi realizată în termen de 60 de zile din momentul livrării acesteia fapt realizat și probat prin facturile fiscale nr. JV2262619 din 27 iulie 2015; nr. JV2262614 din 28 iulie 2015; nr. JV3877645 din 05 august 2015; nr. JV3877644 din 11 august 2015; nr. JV5083634 din 31 decembrie 2015.

Reclamantul a menționat că la 14 iulie 2015 părțile au încheiat contractul de vânzare-cumpărare nr. 1349/IV/2015 potrivit căruia primul vinde bunurile

specificate în anexa nr. 1 al contractului menționat, ultimul obligându-se să recepționeze și să achite bunurile cumpărate. Conform pct. 4.3 al contractului, plata pentru bunurile livrate urmând a fi efectuată în termen de 60 de zile după semnarea facturilor fiscale, livrarea mărfii fiind atestată prin facturile fiscale nr. JV3877641 din 11 august 2015; nr. JV5083627 din 12 noiembrie 2015; nr. JV5083635 din 14 ianuarie 2016; nr. JV5083639 din 11 februarie 2016; nr. JV5083646 din 17 martie 2016; nr. JV5083659 din 01 aprilie 2016; nr. JV5083663 din 27 iunie 2016.

Reclamantul a indicat că, potrivit actului de verificare a decontărilor reciproce, datoria ÎS „Calea Ferată din Moldova” față de reclamant, în temeiul contractului nr. 8802937 constituia suma de 441479,98 dolari SUA, iar în temeiul contractului nr. 1349/IV/2015 45825.80 lei.

Reclamantul a relevat că, la 22 august 2016 a depus în adresa pârâtului o reclamație, prin care a solicitat achitarea datoriei, dobânzii de întârziere și a penalităților, iar ultimul, prin scrisoarea din 08 septembrie 2016 recunoscând pretențiile înaintate, a dat asigurări că va achita toate datoriile formate imediat ce situația financiară a întreprinderii se va redresa.

SRL „Antarius-Com” a solicitat încasarea din contul ÎS „Calea Ferată din Moldova” datoria în sumă de 441 479,94 dolari SUA precum și a datoriei în sumă de 45 825,80 lei, dobânzilor de întârziere în sumă de 94 597,23 dolari SUA și 12122,49 lei, penalităților în mărime de 14985,78 dolari SUA și 1 837,61 lei, a taxei de stat în sumă de 50 000 lei achitată la depunerea acțiunii.

Prin hotărârea din 21 martie 2017 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru), a fost admisă cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Antarius – Com” împotriva ÎS „Calea Ferată din Moldova” privind încasarea datoriei, penalității contractuale și a cheltuielilor de judecată, încasate din contul ÎS „Calea Ferată din Moldova” în beneficiul „Antarius – Com” SRL sumele de 441479.94 dolari SUA și 45825.80 MDL, cu titlu de datorie; 94597,23 dolari SUA, cu titlu de dobânzi de întârziere, 12122,49 MDL cu titlu de dobânzi de întârziere; 14985,78 dolari SUA cu titlu de penalitate și 1837,61 MDL, cu titlu de penalitate până la data de 14 noiembrie 2016. A fost încasată din contul ÎS „Calea Ferată din Moldova” în beneficiul SRL „Antarius - Com” suma de 50000 lei cu titlul de cheltuieli judiciare legate de achitarea taxei de stat.

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a concluzionat că pretențiile formulate de reclamant în cererea de chemare în judecată sunt întemeiate și se încadrează în prevederile legii.

La 23 martie 2017, ÎS „Calea Ferată din Moldova” a depus apel nemotivat împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii din 21 martie 2017 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru), cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea reclamantului să fie respinsă integral.

Prin încheierea din 14 iunie 2017 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depuse de ÎS „Calea Ferată din Moldova” și s-a acordat termen apelantului până la 06 septembrie 2017, ora 10:00 pentru înlăturarea neajunsurilor și anume: prezentarea cererii de apel motivate și a dovezii achitării taxei de stat în mărime de 37500 lei.

La 15 august 2017 ÎS „Calea Ferată din Moldova” a contestat cu recurs încheierea instanței de apel, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea integrală a încheierii din 14 iunie 2017 a Curții de Apel Chișinău, cu restituirea pricinii la rejudecare.

Prin încheierea din 30 august 2017 a Curții Supreme de Justiție a fost restituit recursul declarat de ÎS „Calea Ferată din Moldova”.

La 20 noiembrie 2017 ÎS „Calea Ferată din Moldova” a depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii instanței de fond cu reiterarea solicitărilor inițiale.

Prin decizia din 20 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins ca neîntemeiat apelul declarat de ÎS „Calea Ferată din Moldova” și menținută hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 21 martie 2017 .

Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, la 11 aprilie 2018 ÎS „Calea Ferată din Moldova” a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 20 decembrie 2017 și a hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 21 martie 2017 cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată (f.d. 143-146).

În motivarea recursului recurentul a menționat că nu este de acord cu decizia instanței de apel și hotărârea instanței de fond, le consideră ilegale și neîntemeiate din motivul aplicării eronate a normelor de drept material.

Prin încheierea din 21 aprilie 2018 a Curții Supreme de Justiție a fost respinsă cererea ÎS „Calea Ferată din Moldova” cu privire la scutirea de la plata taxei de stat, nu s-a dat curs cererii de recurs cu acordarea recurentului termen, până la 21 mai 2018 pentru achitarea taxei de stat în mărime de 25000 lei.

La 17 mai 2018 ÎS „Calea Ferată din Moldova” a înlăturat neajunsurile stabilite prin încheierea din 21 aprilie 2018 a Curții Supreme de Justiție, iar la 11 iunie 2018 a depus recurs suplimentar prin care a solicitat admiterea recursului de bază.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele cauzei atestă că decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 20 decembrie 2017, expediată părților prin intermediul oficiului poștal la 20 ianuarie 2018, confirmare despre recepționarea acesteia de către părți la materialele dosarului lipsește.

În aceste circumstanțe recursul, declarat de către ÎS „Calea Ferată din Moldova”, la 11 aprilie 2018, se consideră depus în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de ÎS „Calea Ferată din Moldova” în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi declarat inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) Cod de procedură civilă, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care a fost declarată

neconstituțională; a interpretat în mod eronat legea; a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

În conformitate cu art. 432 alin. (3) Cod de procedură civilă, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Alin. (4) al articolului menționat prevede că, săvârșirea a altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest sens Completul reține, că sarcina instanței de recurs la aceasta etapă este de a verifica temeiurile recursului și argumentele privind caracterul ilegal al deciziei atacate, în limitele în care au fost formulate și prin prisma drepturilor garantate de Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Completul evidențiază că, în lumina jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedura de examinare a admisibilității unui recurs în materie civilă trebuie să corespundă în principiu garanțiilor unui proces echitabil, consfințite de art. 6 din CEDO, în special cu referire la dreptul de acces liber la justice și la dreptul subsecvent de a fi audiat de o instanță judecătorească (hotărârile Delcourt contra Belgiei din 17 ianuarie 1970 și Erfar-Avef contra Greciei din 27 martie 2014).

În acest context, completul reține că dreptul unei persoane de acces liber la justiție poate fi limitat, inclusiv prin instituirea procedurii de examinare a admisibilității recursului, or prin însăși natura lor, condițiile pentru examinarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile stabilite pentru o cale de atac ordinară. Asemenea rigori urmăresc scopul de aplicare și interpretare unitară a legislației și îndeplinesc funcțiile de administrare eficientă a justiției, fiind în deplină concordanță cu art. 6 din CEDO (hotărârea Trevisanato contra Italiei din 15 septembrie 2016).

Completul reține că obligația de a motiva un act judecătoresc poate varia în funcție de natura actului în cauză (hotărârea Hansen contra Norvegiei din 2 octombrie 2014), iar în concepția CtEDO, nu se impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice,

respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes” (hotărârea Nersesyan contra Armeniei din 19 ianuarie 2010).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de ÎS „Calea Ferată din Moldova” este declarativ și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) Cod de procedură civilă, care să justifice afirmația de ilegalitate a deciziilor instanței de apel, i-ar alegațiile invocate în recurs nu indică încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei pentru declararea recursului admisibil.

Astfel, reieșind din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de ÎS „Calea Ferată din Moldova” ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin.(2), art. 433 lit. a), art. 440 Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul, declarat de către Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova”, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecători

Nicolae Craiu

Dumitru Visternicean